

Eigen Kracht-conferenties

Jaarcijfers 2023

Auteur: dr. Peter Gramberg

Louise Henriettestraat 55

2595 TN DEN HAAG

grambergp@gmail.com

april 2024

Inhoud

Eigen Kracht-conferenties	1
Jaarcijfers 2023	1
1 Inleiding en leeswijzer	3
2 Resultaten registratiebestand.....	4
2.1 Aantal registraties	4
2.2 Datum tussen aanmelding en conferentie.....	4
2.3 Verdeling over provincies.....	5
2.4 Aanmelders	5
2.5 Kenmerken aangemelde personen	6
2.6 Achtergrondproblematiek en onderwerpen voor de EK-c	7
2.7 Professionele hulpverlening.....	9
2.8 Redenen van het niet doorgaan van een EK-c	10
2.9 Kenmerken van de bijeenkomsten	10
2.10 Aanwezigen bij de bijeenkomst	11
2.11 Resultaat van de bijeenkomst.....	12
2.12 Tevredenheid samenwerking van coördinator met professionele aanmelders.....	13
2.13 Tevredenheid samenwerking van coördinator met Eigen Kracht-regiomanager	13
3 Tevredenheid minderjarigen.....	15
3.1 Respons en kenmerken minderjarigen	15
4 Tevredenheid volwassen deelnemers.....	15
4.1 Respons en kenmerken volwassen deelnemers	15
4.2 De voorbereiding.....	15
4.3 De Eigen Kracht-conferentie	16
4.4 Enkele toelichtingen op de gegeven rapportcijfers	16
5 Tevredenheid beroepskrachten	18
5.1 Respons	18
5.2 Voorbereiding.....	18
5.3 De Eigen Kracht-conferentie	18
5.4 De EK-c coördinator	18
5.5 Het plan	19
5.6 Opmerkingen en suggesties.....	19
6 Samenvatting belangrijkste gegevens.....	20
Referenties	22

1 Inleiding en leeswijzer

Eigen Kracht bundelt de krachten van iemand met een hulpvraag. Alle relevante informatie en alle mensen die het belangrijk vinden dat het goed gaat met die persoon of dat gezin worden samengebracht. Het gaat hierbij voornamelijk om situaties waar ingrijpen door overheid of instanties dreigt. Door met behulp van een onafhankelijke organisator mensen en informatie bijeen te brengen, ontstaat een besluitvormingsproces waarbij betrokkenen zelf beslissen over wat zij nodig hebben aan hulp en steun die de situatie verbetert. Het resultaat van dit proces is een (familiegroeps)plan. Aanmeldingen komen meestal van zorg- hulpinstanties die zorg of steun verlenen, maar de regie over het plan en de uitvoering ligt bij degene om wie het gaat en de direct betrokkenen. Beroepskrachten werken mee door het geven van informatie en keuren plannen goed wanneer er voorwaarden aan het plan zijn gesteld om bijvoorbeeld de veiligheid van kinderen te waarborgen.

Vanaf de start van Eigen Kracht-conferenties in Nederland in 2001 is er onderzoek verricht naar de kenmerken, tevredenheid en follow-up van de conferenties. Follow-up wil zeggen dat er een aantal maanden later aan betrokkenen wordt gevraagd hoe het met de uitvoering van het plan staat en hoe men in een later stadium op de EK-c terugkijkt. De afgelopen jaren zijn er onderzoeken van achtereenvolgens Hogeschool Saxion en Hogeschool Windesheim verschenen, waarin op vele aspecten uitvoerig is ingegaan (zie referentielijst). Sinds 2018 wordt er met een beknopt jaarrapport gewerkt. Ook in dit jaarrapport 2023 komen de belangrijkste onderwerpen rondom de Eigen Kracht-conferenties aan bod. Het gaat daarbij ten eerste om de resultaten van het zogenaamde registratiebestand (hoofdstuk 2) en ten tweede om de tevredenheid van minderjarige hoofdpersonen, volwassen hoofdpersonen en beroepskrachten (hoofdstukken 3, 4 en 5). Het rapport sluit af met een samenvatting van de bevindingen. De registratie- en tevredenheidsgegevens hebben betrekking op de periode 1 januari – 31 december 2023.

2 Resultaten registratiebestand

Alle coördinatoren die met een conferentie gestart zijn, vullen na afronding hiervan een registratieformulier in op het besloten deel van de website van de Eigen Kracht Centrale. De resultaten van de registratieformulieren zijn gekoppeld aan een SPSS-bestand. De resultaten van de analyse van dit bestand worden in onderstaand hoofdstuk beschreven. Het gaat om de zaken die tussen 1 januari 2023 en 1 januari 2024 zijn afgerond en waarvan de gegevens binnen 4 weken na afloop van deze laatste datum zijn ingevoerd.

2.1 Aantal registraties

Volgens de administratie van de Eigen Kracht Centrale zijn in 2023 132 zaken afgerond. Deze 132 registraties kunnen worden verdeeld in 42 aanmeldingen die in de activeringsfase zijn afgerond (dat wil zeggen dat er geen bijeenkomst heeft plaatsgevonden) en 90 aanmeldingen die wel met een bijeenkomst (de conferentiefase) zijn afgerond. 68% van de aanmeldingen heeft dus tot een conferentie geleid. De grens tussen activeringsfase en conferentiefase is echter niet zo hard als wellicht lijkt. In 25 gevallen is door de activeringsfase namelijk een proces op gang gekomen, waardoor betrokkenen ook zonder conferentie een plan of in ieder geval een aantal afspraken hebben gemaakt. In twee gevallen is een conferentie zonder plan afgesloten. Dit betekent dat bij 86% van alle aanmeldingen een plan en/of afspraken zijn gemaakt.

<i>Resultaat</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Activeringsfase zonder plan/afspraken	17	12,9
Activeringsfase met plan/afspraken	25	18,9
Conferentiefase zonder plan	2	1,5
Conferentiefase met plan	88	66,7
Totaal	132	100

Van deze 132 zaken was op de peildatum 1 maart 2024 in 19 gevallen het registratieformulier (nog) niet ingevuld. Van de resterende 113 zaken waren in 11 gevallen alleen een paar basisgegevens ingevuld, omdat de coördinatoren vervolgens niet de goede variant van het registratieformulier hebben gekozen. Dit betekent dat in deze rapportage waar mogelijk de gegevens van 113 zaken zijn verwerkt en anders de gegevens van 102 zaken. Dit wordt hieronder per tabel/onderwerp aangegeven.

In 91% (N=103) van de gevallen was het de eerste keer dat er een EK-c werd aangevraagd, bij 9% (N=10) was er al een keer eerder een EK-c rondom deze zaak aangevraagd. De reden om opnieuw een EK-c aan te vragen is vrijwel altijd dat de omstandigheden dermate gewijzigd zijn dat een nieuwe aanvraag wenselijk wordt gevonden.

2.2 Datum tussen aanmelding en conferentie

In de meeste gevallen kon na de aanmelding direct met de voorbereiding van de bijeenkomst begonnen worden. In de helft van de gevallen (50%) was de voorbereidingsduur minder dan twee maanden en in spoedgevallen soms zelfs slechts enkele dagen. In het kortste geval lagen er tussen de aanmelding en de bijeenkomst vier dagen. In een beperkt aantal gevallen (14%) duurde het langer dan drie maanden om de bijeenkomst te houden.

<i>Tijdsduur</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
0-1 maand	30	26,5
1-2 maanden	26	23,0
2-3 maanden	21	18,6
meer dan 3 maanden	16	14,2
n.v.t. geen bijeenkomst	20	17,7
Totaal	113	100

2.3 Verdeling over provincies

In de provincie Noord-Holland is ruim de helft van de EK-c's aangevraagd. Daarna volgen Gelderland, Utrecht, Groningen en Zuid-Holland met rond 10 aanmeldingen. In de provincies Limburg en Friesland waren er in 2023 geen aanvragen.

<i>Provincie</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Noord-Holland	59	52,2
Gelderland	13	11,5
Utrecht	10	8,8
Zuid-Holland	9	8,0
Groningen	9	8,0
Flevoland	7	6,2
Overijssel	3	2,7
Friesland	1	0,9
Zeeland	1	0,9
Noord-Brabant	1	0,9
Totaal	113	100

2.4 Aanmelders

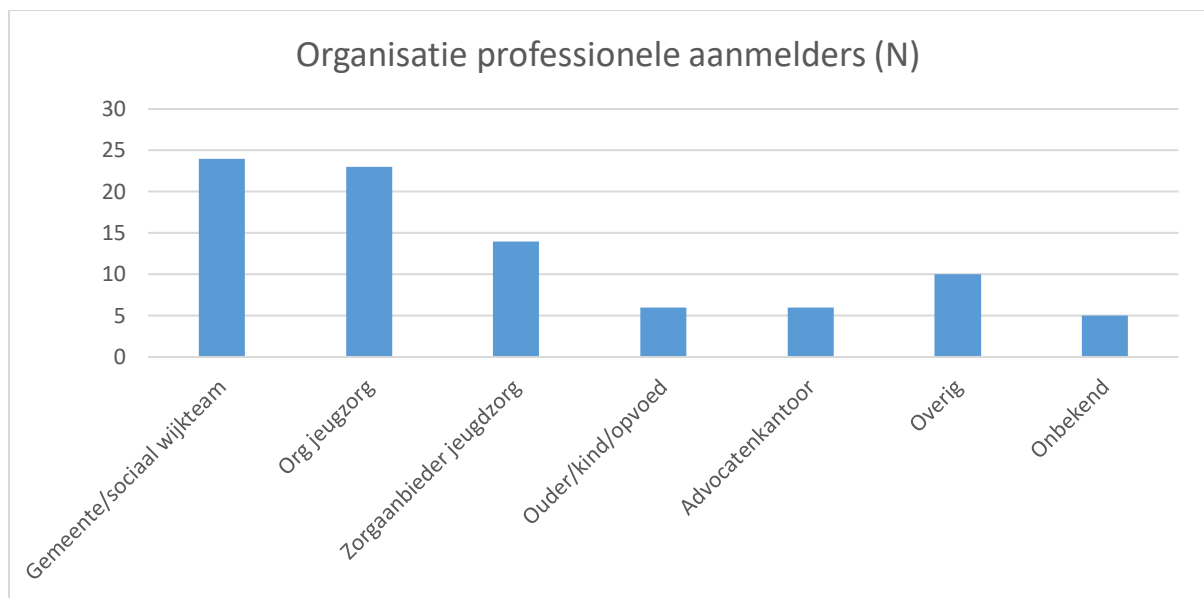
De aanvragen zijn in ruim driekwart van de gevallen afkomstig van een professionele organisatie. In 13% van de gevallen deed de hoofdpersoon zelf (direct) de aanvraag en in 9% gebeurde dit door een familielid of iemand uit het sociale netwerk.

<i>Type aanmelder</i>	<i>Totaal</i>
Familielid of sociaal netwerk	9 (8,0%)
Hoofdpersoon zelf	15 (13,2%)
Organisatie	89 (78,8%)
Totaal	113 (100%)

Binnen de categorie 'organisaties' zijn er twee typen aanmelders te onderscheiden met enerzijds organisaties op het gebied van jeugdbescherming en zorgaanbieders jeugdzorg en anderzijds organisaties in het voorliggend veld zoals gemeenten, sociale wijk- en buurtteams en opvoedondersteuning. In de categorie 'anders' vallen penitentiaire inrichtingen, vrijwilligersorganisaties of een kerkelijke organisatie.

<i>Type organisatie</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Gemeente/sociaal wijkteam	24	30,0
Organisatie jeugdbescherming	23	25,8
Zorgaanbieder Jeugdzorg	14	15,7
Ouder-kindcentra/opvoedondersteuning	6	6,7
Advocatenkantoor	6	6,7

Politie	3	3,4
School	2	2,2
Anders	5	5,6
Onbekend	6	6,7
Totaal	89	100,0

41 van alle 132 aanmeldingen (31 %) zijn volgens de administratie van de Eigen Kracht Centrale in een (dreigend) gedwongen kader aangevraagd.

Vanaf hier gaat het om de 102 volledig ingevulde formulieren

2.5 Kenmerken aangemelde personen

In twee derde van de gevallen (N=69) betreft de aanmelding een conferentie waarbij (ook) minderjarige hoofdpersonen betrokken zijn. De overige 33 aanmeldingen (32%) zijn voor een conferentie waar alleen meerderjarige hoofdpersonen bij betrokken zijn. In totaal gaat het om 118 minderjarige hoofdpersonen (maximaal 4 kinderen uit één gezin) en 76 volwassen hoofdpersonen.

Er zijn meer jongens dan meisjes aangemeld (56% versus 43%). Van één kind is het geslacht niet bekend c.q. is nog ongeborn. Qua leeftijd valt ruim de helft in de categorie tussen 5-12 jaar, een vijfde is jonger dan 5 jaar en een kwart is ouder dan 12 jaar. Ongeveer 80% woont bij de ouder(s), daarnaast woont bijna 15% bij familie of bekenden. De overige kinderen wonen in een pleeggezin, leef-of crisisgroep of een tijdelijke opvangplek. Ruim de helft van de kinderen heeft twee Nederlandse ouders. Van de overige kinderen is minstens één ouder niet in Nederland geboren, van wie de grootste groep een Surinaamse of Marokkaanse achtergrond heeft. Een aantal landen die in de categorie 'overig' vallen zijn bijvoorbeeld Bulgars, Egyptisch en Ghanees. Indien wenselijk wordt er rekening gehouden met de culturele achtergrond van de deelnemers door het inzetten van een coördinator met dezelfde achtergrond.

<i>Kenmerken aangemelde minderjarigen</i>	<i>N (totaal 118)</i>	<i>% (totaal 100)</i>
Geslacht: jongen	66	56,0
Geslacht: meisje	51	43,2
Geslacht: onbekend	1	0,8
Leeftijd: ongeborn	1	0,8

Leeftijd: 0-4 jaar	24	20,3
Leeftijd: 5 t/m 12 jaar	64	54,2
Leeftijd: 13 t/m 17 jaar	29	24,5
Beide ouders: Nederlands	65	55,1
Eén of beide ouders: Surinaams	20	16,9
Eén of beide ouders: Marokkaans	11	9,3
Eén of beide ouders: Antilliaans	4	3,4
Eén of beide ouders: Turks	4	3,4
Eén of beide ouders: overig	14	11,9
Verblijfplaats: bij ouder(s)	95	80,5
Verblijfplaats: bij familie of bekenden	17	14,4
Verblijfplaats: in leef/crisisgroep	4	3,4
Verblijfplaats: in pleeggezin	1	0,8
Verblijfplaats: anders	1	0,8

Bij de aanmeldingen waar (ook) volwassen hoofdpersonen betrokken zijn, betreft dit in twee derde van de gevallen (64%) vrouwen. De leeftijdscategorie tussen 26 en 40 jaar is met ruim de helft van de volwassen hoofdpersonen het grootst, gevolgd door de categorie tussen 41-60 jaar met 21%. Het aantal volwassenen ouder dan 60 is relatief klein. Ruim twee derde woont zelfstandig en 19% bij ouders of familie. In de categorie verblijfplaats anders (13%) zijn o.a. genoemd: leef- of crisisgroep en aanleunwoning. Van de volwassenen heeft bijna de helft een Nederlandse achtergrond, gevolgd door volwassenen met een Surinaamse achtergrond. In de categorie overig zijn bijvoorbeeld Bulgaars, Somalisch en Spaans genoemd.

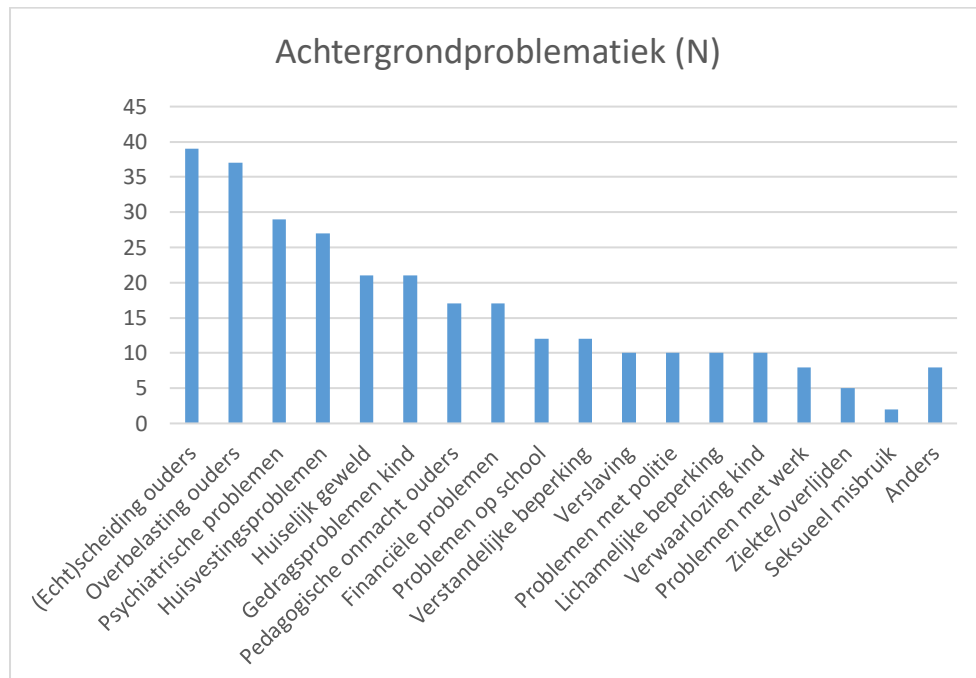
<i>Kenmerken aangemelde volwassenen</i>	<i>N (totaal 76)</i>	<i>% (totaal 100)</i>
Geslacht: man	27	35,5
Geslacht: vrouw	49	64,4
Leeftijd: 18 t/m 25 jaar	13	17,1
Leeftijd: 26 t/m 40 jaar	40	52,6
Leeftijd: 41 t/m 60 jaar	16	21,0
Leeftijd: 61 jaar en ouder	7	9,2
Culturele achtergrond: Nederlands	38	50,0
Culturele achtergrond: Surinaams	13	17,1
Culturele achtergrond: Marokkaans	7	9,2
Culturele achtergrond: Turks	6	7,9
Culturele achtergrond: Antilliaans	3	3,9
Culturele achtergrond: overig	9	11,8
Verblijfplaats: zelfstandig	52	68,4
Verblijfplaats: bij ouders	9	11,8
Verblijfplaats: bij familie	5	6,6
Verblijfplaats: anders	10	13,1

2.6 Achtergrondproblematiek en onderwerpen voor de EK-c

In het registratiebestand wordt aan de coördinatoren gevraagd welke achtergrondproblematiek er (vooral) speelt. Dit betreft meestal een combinatie van factoren, gemiddeld worden er 2,9 problemen

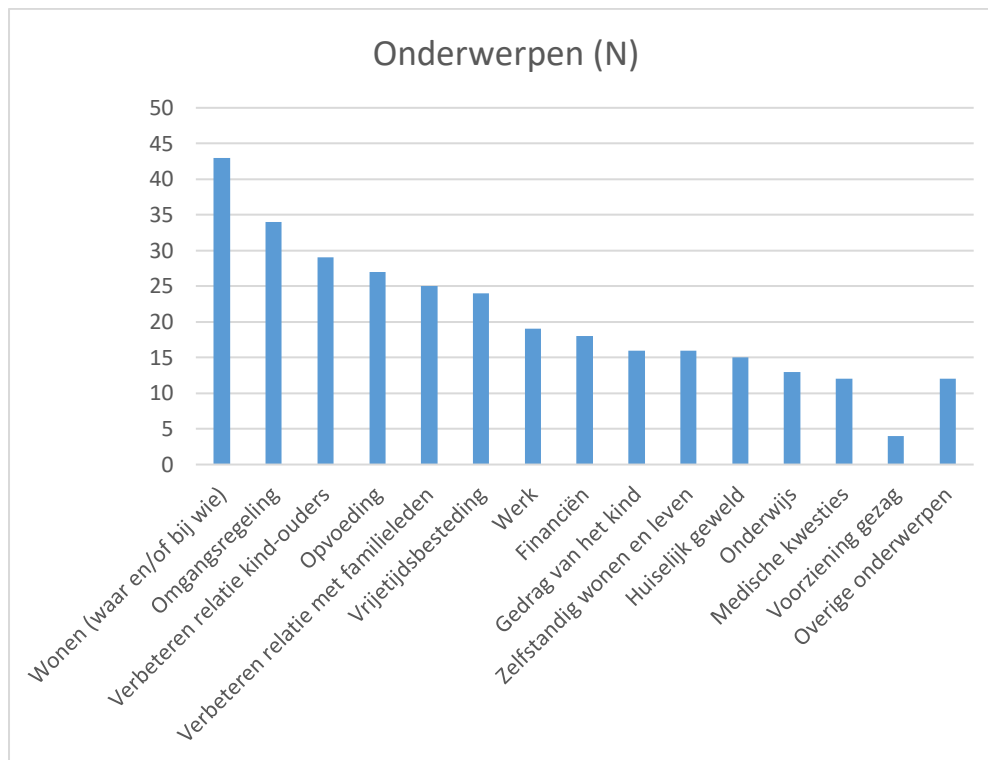
per aanvraag genoemd. Veel genoemd zijn (echt)scheiding, overbelasting van de ouders, huisvestingsproblemen en psychiatrische problemen. In de categorie 'anders' zijn problemen genoemd op het gebied van bijvoorbeeld eenzaamheid, mantelzorg en ongedocumenteerdheid.

<i>Genoemde achtergrondproblemen</i>	<i>N</i>
(Echt)scheiding ouders	39
Overbelasting ouders	37
Psychiatrische problemen	29
Huisvestingsproblemen	27
Huiselijk geweld	21
Gedragsproblemen kind	21
Pedagogische onmacht ouders	17
Financiële problemen	17
Problemen op school	12
Verstandelijke beperking	12
Verslaving	10
Problemen met politie	10
Lichamelijke beperking	10
Verwaarlozing kind	10
Problemen met werk	8
Ziekte/overlijden	5
Seksueel misbruik	2
Anders	8
Totaal	295

Deze problemen zijn t.b.v. de conferentie geformuleerd in een aantal onderwerpen waarover de deelnemers met elkaar gaan spreken. Dit betreft relatief vaak de vraag waar iemand kan gaan wonen, een omgangsregeling, het verbeteren van de relatie tussen kind en ouders en de opvoeding. Gemiddeld zijn er 2,9 onderwerpen voor de conferentie. In de categorie 'overige onderwerpen' zijn vraagstukken op het gebied van het verbeteren van de relatie tussen de ouders onderling, versterking sociale contacten en mantelzorg genoemd.

<i>Genoemde onderwerpen</i>	<i>N</i>
Wonen (waar en/of bij wie)	43
Omgangsregeling	34
Verbeteren relatie kind-ouders	29
Opvoeding	27
Verbeteren relatie met familieleden	25
Vrijtijdsbesteding	24
Werk	19
Financiën	18
Gedrag van het kind	16
Zelfstandig wonen en leven	16
Huiselijk geweld	15
Onderwijs	13
Medische kwesties	12
Voorziening gezag	4
Overige onderwerpen	12
Totaal	294

2.7 Professionele hulpverlening

Het aantal jaren dat een gezin al met professionele hulpverlening te maken heeft, is redelijk gespreid. Dit geldt zowel voor de aanmeldingen die in de activeringsfase zijn afgerond als die in de conferentiefase zijn afgerond, hierbij zijn er geen grote verschillen. Bij 13% van de aanmeldingen is er tot nu toe geen professionele hulp, bij 13% daarentegen meer dan vijf jaar. Deze percentages moeten alleen als indicatie worden beschouwd, want bij ruim een derde van de aanmeldingen is niet bekend of en hoe lang er al professionele hulp aanwezig is.

<i>Aanwezigheid professionele hulp in het gezin</i>	<i>Activeringsfase</i>	<i>Conferentiefase</i>	<i>Totaal</i>	<i>Percentage</i>
Geen	2	11	13	12,7
0-1 jaar	4	6	10	9,8
1-2 jaar	8	6	14	13,7
2-5 jaar	6	8	14	13,7
5-10 jaar	2	8	10	9,8
Langer dan 10 jaar	1	2	3	2,9
Onbekend	13	25	38	37,3
Totaal	36	66	102	100,0

2.8 Redenen van het niet doorgaan van een EK-c

Een derde (N=36) van de aanmeldingen heeft niet tot een bijeenkomst geleid, maar is in de activeringsfase afgerond. Aan de coördinator is gevraagd wat daarvan de redenen waren. Hierbij waren meerdere antwoorden mogelijk die ook soms gecombineerd worden gegeven en die zijn toegerekend aan de verschillende categorieën. In 6 gevallen wordt expliciet als reden vermeld dat er zonder bijeenkomst ook een plan of afspraken zijn gemaakt. Uit de registratiecijfers van de EK-centrale is gebleken, dat dit voor meer aanvragen geldt dan nu door de coördinatoren vermeld. In 12 gevallen weigerden hoofdpersonen of andere deelnemers hun medewerking.

<i>Redenen van niet doorgaan EK-c, meerdere antwoorden mogelijk</i>	<i>N</i>
Weigeren medewerking van hoofdpersoon of andere deelnemers	12
Te klein of onevenwichtig netwerk	8
Te grote tegenstellingen/conflicten	8
Vraag niet meer aan de orde door gewijzigde omstandigheden	7
Zonder bijeenkomst plan en/of afspraken gemaakt	6
Andere reden	8
Totaal	49

Enkele toelichtingen van coördinatoren maken duidelijk hoe gevarieerd de redenen voor het niet doorgaan van de conferentie zijn.

“De gezinsvoogdij was beëindigd, mede daardoor stonden moeder (hoofdpersoon) en de vader van het meisje niet meer open voor het maken van een plan. De verwachting van de professionals is dat er opnieuw een aanmelding gedaan zal worden.”

“In verband met ziekenhuisopname (suïcidepoging) aanvrager en daaruit voortvloeiende veranderingen is de inzet gestopt.”

“De moeder heeft het overlegd met haar volwassen zoon met psychiatrische problemen, moeder zag het zitten maar de zoon (nog) niet.”

2.9 Kenmerken van de bijeenkomsten

Bijna de helft van de 66 geregistreerde conferenties is in een buurthuis of wijkcentrum gehouden. Ook zijn er bijeenkomsten georganiseerd in horecagelegenheden, kerkgebouwen, op het kantoor van de hulpverlenende instantie of bij deelnemers thuis.

<i>Locatie van de EK-c</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Buurthuis of wijkcentrum	32	48,4
Kantoor hulpverlenende instantie	9	13,6
Horecagelegenheid	9	13,6
Kerk of kerkelijk gebouw	8	12,1
Bij deelnemers thuis	7	10,6
Totaal	66	100

De meeste bijeenkomsten (94%) zijn op een doordeweekse dag gehouden. Tevens vinden de bijeenkomsten vaak overdag plaats, soms in combinatie met de avond. Bijeenkomsten alleen 's avonds komen minder vaak voor.

<i>Dag van de bijeenkomsten</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Op een doordeweekse dag	62	93,9
In het weekend	4	6,1
Totaal	66	100,0

<i>Tijdstip van de bijeenkomsten</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Overdag	44	66,7
's Avonds	5	7,6
Overdag en 's avonds	17	25,8
Totaal	95	100,0

De bijeenkomst duurde in twee derde van de gevallen tussen de drie en vijf uur, soms was er minder of juist meer tijd nodig, maar dit jaar niet meer dan acht uur. Het besloten deel duurde in 82% van de gevallen minder dan drie uur.

<i>Duur van de bijeenkomsten – totaal</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
1 tot 3 uur	14	21,2
3 tot 5 uur	45	68,2
5 tot 8 uur	7	10,6
Totaal	66	100,0

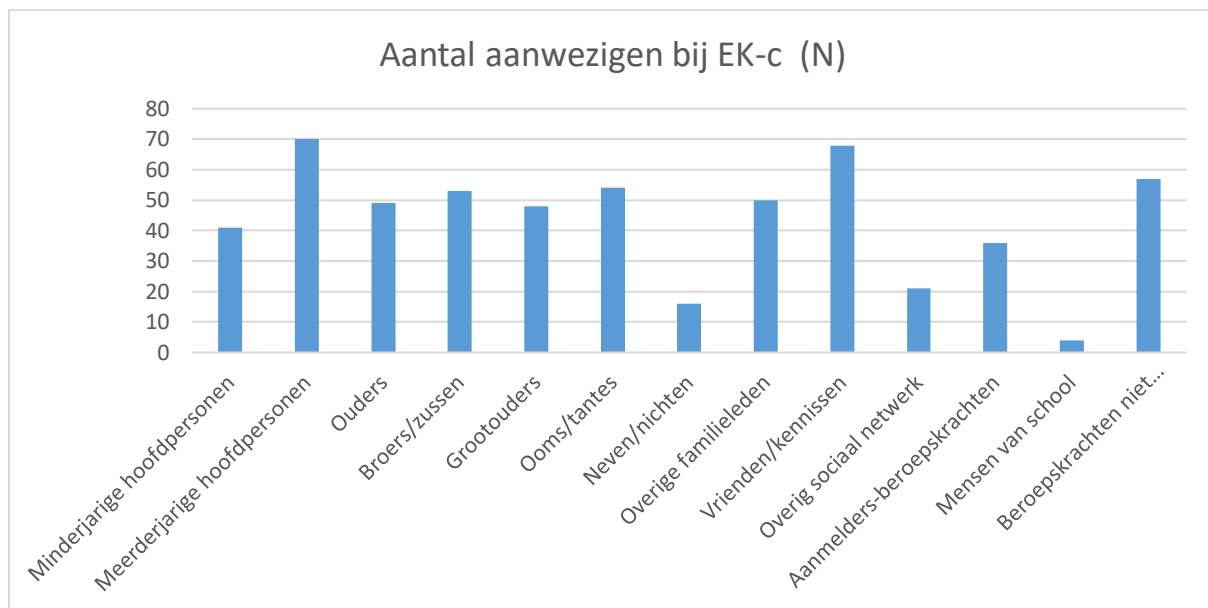
<i>Duur van de bijeenkomsten – besloten deel</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
0 tot 1 uur	9	13,6
1 tot 3 uur	45	68,2
3 tot 5 uur	10	15,2
5 tot 8 uur	2	3,0
Totaal	66	100,0

2.10 Aanwezig bij de bijeenkomst

Aan de 66 geregistreeerde bijeenkomsten hebben in totaal 567 personen deelgenomen, gemiddeld 8,6 personen (zonder de EK-coördinator en eventuele tolk). Het gaat daarbij om zowel fysiek als digitaal aanwezige personen, hetgeen overigens niet apart is geregistreerd. Het aantal aanwezigen per conferentie varieert van 2 tot 22 personen. Beroepskrachten (al dan niet als aanmelder) vormen 17% van het totaal aantal aanwezigen. Er waren in totaal 153 mensen wel uitgenodigd, maar niet aanwezig bij de EK-c. Het betreft 50 beroepskrachten en 103 mensen uit familie/sociaal netwerk.

<i>Aanwezigen bij de bijeenkomsten</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Minderjarige hoofdpersonen	41	7,2
Meerderjarige hoofdpersonen	70	12,3
Ouders	49	8,6
Broers/zussen	53	9,3
Grootouders	48	8,5
Ooms/tantes	54	9,5
Neven/nichten	16	2,8
Overige familieleden	50	8,8
Vrienden/kennissen	68	12,0
Overig sociaal netwerk	21	3,7
<i>Totaal familie/sociaal netwerk</i>	<i>470</i>	<i>82,8</i>

Aanmelders-beroepskrachten	36	6,3
Mensen van school	4	0,7
Beroepskrachten niet aanmelder	57	10,1
<i>Totaal beroepskrachten</i>	<i>97</i>	<i>17,1</i>
<i>Totaal aantal aanwezigen</i>	<i>567</i>	<i>100,0</i>

2.11 Resultaat van de bijeenkomst

In vrijwel alle gevallen (97%) zijn de betrokkenen het eens geworden over een plan. In één geval is een vervolg afgesproken en is de EK-c in delen opgeknipt. Slechts in één geval zijn de deelnemers het niet eens geworden over een plan en is de zaak aan de aanvrager/professional teruggegeven.

<i>Resultaat van de bijeenkomst</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Betrokkenen zijn het eens geworden over plan	64	97,0
De EK-c is in meerdere delen verdeeld, vervolg afgesproken	1	1,5
De betrokkenen zijn het niet eens geworden over een plan en de zaak is terug naar de aanvrager/professional	1	1,5
Totaal	66	100

Bij 29 EK'c was een professional noodzakelijk aanwezig om het plan te accepteren. Dit is in vrijwel alle gevallen direct gebeurd, in één geval zijn er door de professional aanvullende vragen aan de familie gesteld over het plan.

In 94% van de plannen zijn afspraken opgenomen om het plan en de afspraken na enige tijd te evalueren. In eveneens 94% van de plannen is ook opgenomen wat te doen als er zaken anders lopen dan voorzien. In 91% van de plannen wordt er in het plan in de een of andere vorm om professionele hulp gevraagd.

Specifieke aandacht is er voor afspraken die een wijziging van de verblijfplaats van kinderen of volwassen hoofpersonen betreffen. Dit is bij 12 plannen (18%) het geval. Het gaat daarbij in totaal om 19 personen. Van 17 personen is bekend welk type verblijfplaats er is veranderd. Bij 11 personen is er sprake van een wijziging op hetzelfde niveau, bijvoorbeeld van oma naar tante of van vader naar moeder. Bij 2 personen gaat het om een minder intensieve verblijfplaats, bijvoorbeeld van een pleeggezin naar de ouders. En 4 personen krijgen een meer intensieve verblijfplaats, bijvoorbeeld van zelfstandig naar crisisopvang.

2.12 Tevredenheid samenwerking van coördinator met professionele aanmelders

De coördinator geeft een 7,2 als gemiddeld rapportcijfer wat betreft de samenwerking met de professional indien deze de aanmelder was. Er zijn zeven onvoldoendes. Het gaat daarbij onder andere om de mate waarin men tevreden is over de bereikbaarheid van de aanmelder, de informatie die men gekregen heeft en het algehele onderlinge contact. Enkele citaten die het gegeven cijfer illustreren:

“Een 1. De schriftelijke aanmelding was niet besproken met de cliënten, zodat ik andere info had dan de betrokkenen. Verder zeer slecht telefonisch bereikbaar. (5 x e-mail moeten sturen om 1 belafsprake te maken, die vervolgens nog eens werd verzet door aanmelder) Familie had op de EKC terechte en serieuze vragen over o.a. inhoud van gesprekken van JB met kind, zonder aanwezigheid van ouder of andere volwassen, die door JB niet terzake werden beantwoord.”

“Een 5. Ik werd niet gebeld door de professional, om mij mede te delen, dat hij op vakantie ging. Tevens zou hij mij op de hoogte brengen over de plotselinge netwerkbijeenkomst vanuit de instelling waar de hoofdpersoon was.”

“Een 8. Ze was voldoende en duidelijk over info maar ze was niet altijd makkelijk bereikbaar.”

“Een 8. Fijne samenwerking; afstemming en informatievoorziening.”

“Een 9. Zij was een tijd lang niet bereikbaar omdat ze ziek was, anders zou zij een 10 hebben gekregen. Zij heeft op alle mogelijke manieren prima samengewerkt. Was in het weekend aanwezig en heeft een uitgebreide informatie voorbereid (samen met de volwassen hoofdpersoon).”

2.13 Tevredenheid samenwerking van coördinator met Eigen Kracht-regiomanager

De samenwerking met de Eigen Kracht-regiomanager wordt door de meeste coördinatoren zeer positief gewaardeerd en krijgt gemiddeld het rapportcijfer 8,8. Er zijn geen onvoldoendes. Uit de toelichtingen blijkt dat veel coördinatoren al geruime tijd met dezelfde regiomanager samen werken en de samenwerking daarom soepel verloopt.

“Een 8. Deze EKC was heel lastig en we hebben er het maximale uit weten te halen met een bijeenkomst met enkele familieleden. Goed kunnen overleggen wat wel en niet kan.”

“Een 8. Open , ook lekker kort en zakelijk, geen probleem om samen te werken met andere coördinator i.v.m. voorbereiding herstelgesprek. Soms wat lastiger te bereiken maar altijd bereid om het op een ander tijdstip te doen.”

“Een 9. Ze is altijd beschikbaar en heeft goede adviezen en suggesties.”

“Een 10. Ruim tijd om met mij te sparren; goede feedback; heel prettig om mee samen te werken.”

“Een 10. De regiomanager zet me altijd weer op het juiste spoor, kan fantastische vragen stellen en versterkt mijn eigen kracht.”

3 Tevredenheid minderjarigen

In de volgende hoofdstukken wordt de tevredenheid beschreven, zoals die direct na afloop van de EK-c door het invullen van tevredenheidsformulieren aan de aanwezigen gemeten is. Daarbij zijn er formulieren voor minderjarigen, volwassen deelnemers (hoofdpersonen, familieleden en sociaal netwerk) en beroepskrachten.

3.1 Respons en kenmerken minderjarigen

Er zijn aan 14 minderjarige deelnemers na afloop van de EK-c vragenlijsten uitgedeeld. Hiervan zijn er 3 geretourneerd en verwerkt, afkomstig van 2 conferenties. Dit betekent een respons van 21%. De drie jongeren zijn 7, 13 en 17 jaar oud en zij waren als hoofdpersoon bij de EK-c aanwezig. Zij hebben het gevoel dat zij tijdens de bijeenkomst hebben kunnen zeggen wat zij wilden en zij voelden zich op hun gemak. Zij geven als rapportcijfer een 8 of hoger aan de conferentie, het plan en de coördinator.

4 Tevredenheid volwassen deelnemers

4.1 Respons en kenmerken volwassen deelnemers

Aan de volwassen deelnemers zijn na afloop van de EK-c in totaal 219 tevredenheidsformulieren uitgereikt. Hiervan zijn 91 geretourneerd, dit is een respons van 41%. Deze formulieren zijn afkomstig van 27 conferenties, dus gemiddeld 3,4 formulier van de conferenties waarvan één of meerdere formulieren zijn geretourneerd. Het maximum aantal tevredenheidsformulieren van één conferentie is elf.

De leeftijdscategorie tussen 41 en 60 jaar is het grootst (N=41, 21%), gevolgd door de leeftijdscategorie 61 jaar en ouder (N=21, 11%) en 26-40 jaar (N=19, 10%). Door één persoon is de leeftijd niet ingevuld.

De grootste groep wordt gevormd door personen met een opleiding op mbo (29%) of hbo (24%) niveau.

<i>Opleidingsniveau</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Geen of max basisschool	7	7,7
Vmbo/mavo	19	20,9
Havo/vwo	2	2,2
Mbo	26	28,6
Hbo	22	24,2
Wo	8	8,8
Anders	5	5,5
Onbekend	2	2,2
Totaal	91	100,0

27 respondenten (14%) waren als hoofdpersoon aanwezig, 41 respondenten (45%) als familielid en 23 respondenten (12%) als vriend, vriendin, kennis of anderszins afkomstig uit het sociaal netwerk.

4.2 De voorbereiding

Aan de volwassen deelnemers is gevraagd of het doel van de conferentie vooraf duidelijk is toegelicht. Alle respondenten zeggen van wel. Op één na zeggen alle respondenten dat het verloop van de EK-c van tevoren goed is geschetst.

4.3 De Eigen Kracht-conferentie

90% van de volwassen deelnemers vindt dat men tijdens de EK-c heeft kunnen vragen wat men wilde, 9% vindt dit gedeeltelijk het geval. 93% vindt dat men tijdens de conferentie heeft kunnen zeggen wat men wilde en 7% vindt dit gedeeltelijk. 86% heeft het gevoel meegewerkt te hebben aan een oplossing en voor 14% geldt dit gedeeltelijk. De meeste mensen voelden zich bij de EK-c op het gemak (90%), 8% gedeeltelijk en 2% niet. De scores bij het besloten deel liggen op een vergelijkbaar niveau.

De rapportcijfers voor de EK-c als geheel, het besloten deel, de coördinator, de professionele aanmelder (indien aanwezig) en het plan schommelen allemaal rond de 8 en laten nauwelijks verschillen tussen de verschillende groepen (hoofdpersonen, familieleden en sociaal netwerk) zien.

Rapportcijfer	Hoofdpersonen	Familieleden	Sociaal netwerk	Totaal
EK-c geheel	8,4	8,1	8,0	8,3
Besloten deel	8,6	8,4	8,4	8,5
Coördinator	8,8	8,5	8,4	8,5
Aanmelder/ professional (indien aanwezig)	8,2	7,8	7,8	7,9
Plan	8,6	8,5	8,3	8,4

4.4 Enkele toelichtingen op de gegeven rapportcijfers

Over de Eigen Kracht-conferentie als geheel:

“Een 7. Ik vond de deelnemers eenzijdig gekozen. Geen brede vertegenwoordiging van alle betrokkenen. Er is daarna een aparte zoom bijeenkomst met hulpverleners ingepland. Dat maakt het geheel chaotisch.”(sociaal netwerk)

“Een 8. Goed georganiseerd, de nodige dingen behandeld en duidelijk nu wie wat doet en helpt. (hoofdpersoon)

“Een 8. Overall vond ik het goed gaan omdat het resultaat goed was. Het was wel erg hard werken in het gedeelte zonder hulpverleners en dat gaf in het begin een ongemakkelijk gevoel. Gelukkig zat er expertise in het eigen netwerk om een goed plan met consensus samen te stellen. Maar kan me heel goed voorstellen dat een netwerk zich echt in het diepe voelt gegooid.” (familielid)

“Een 8. Omdat er veel meer vanuit de cliënt gekeken wordt wat voor netwerk je kan gebruiken in eigen kring.” (hoofdpersoon)

“Een 9. Fijn om duidelijkheid te hebben en de verbinding te voelen + te versterken met de kring om ons gezin heen.” (familielid)

Over het besloten deel van de Eigen Kracht-conferentie:

“Een 7. Nuttige info maar niet meteen duidelijk wat het doel van de toevoeging was, dat was pas achteraf duidelijk.” (sociaal netwerk)

“Een 9. De groep waarmee ik deze vergadering heb gedaan hebben mij onwijs goed geholpen. En gedaan wat ze konden doen om mij te helpen in deze situatie. In zoverre als ze dit konden.” (hoofdpersoon)

“Een 9. Juist omdat dit deel kleiner is was er geen 'leider' werd iedereen als gelijke gezien. Als je merkt dat ieders hart bij het welzijn v/h gezin is, is geen oplossing fout of wordt een verbetering van de oplossing niet als kritiek maar als een aanvulling ervaren.” (sociaal netwerk)

“Een 10. Dat ging héél goed!! geweldige samenwerking.” (familielid)

“Een 10. Ik heb een hele hechte familie en dat is altijd heel fijn. (hoofdpersoon).

Over de EK-coördinator:

“Een 8. De uitleg tijdens het bezoek bij ons thuis was duidelijk en de begeleiding tijdens de conferentie was goed aangepast aan de groep.” (familielid)

“Een 9. Adequaat, meedenkend, duidelijke begrenzing waar zij met Eigen Kracht in kan voorzien. Makkelijk bereikbaar, vriendelijk.” (hoofdpersoon)

“Een 9. Wordt goed geluisterd en zonder dwang, is duidelijk in haar verhaal.” (familielid)

“Een 10. Het was een goed gesprek en het was een super vriendelijk persoon.” (hoofdpersoon)

“Een 10. Vraagt door, komt tot de kern en laat dieper nadenken en beantwoorden.” (familielid)

Over het plan:

“Een 8. Met wat we hebben, hebben we geprobeerd met oplossingen te komen en heeft iedereen gedaan wat hij/zij kon.” (hoofdpersoon)

“Een 8. Ik heb er een goed gevoel bij. Denk dat het haalbaar is. Het is duidelijk.” (hoofdpersoon)”

“Een 8. De zorg was de afgelopen jaren al in goede samenwerking in het netwerk. Voor nu staat dit op papier.” (familielid)

“Een 8. Het plan bezit structuur en oplossingen om de hoofdpersonen uit hun isolement te kunnen halen.” (sociaal netwerk)

“Een 9. Alles wat de groep inbracht is ondergebracht in het plan. De taken zijn goed verdeeld.” (familielid)

5 Tevredenheid beroepskrachten

5.1 Respons

Aan beroepskrachten zijn na afloop van de EK-c 54 formulieren uitgereikt. Hiervan zijn er 19 geretourneerd, ingevoerd en geanalyseerd. Dit betekent een respons van 35%. De gegevens zijn afkomstig van 13 conferenties.

5.2 Voorbereiding

Tijdens de voorbereiding wordt door de coördinator met de beroepskrachten overlegd en informatie gegeven over de eigen rol, over het verloop van de EK-c en over de vraag voor de EK-c. Op één beroepskracht na is iedereen tevreden over de informatie die men over de eigen rol heeft gekregen en iedereen is tevreden over de informatie over het verloop en de inhoud. Als toelichting geven enkele respondenten aan dat er een goede afstemming was en de zaken goed voorbereid waren.

“De coördinator heeft een goede uitleg gegeven bij mij, ik was al bekend met EKC wat het natuurlijk makkelijker maakte maar ze was enthousiast en duidelijk.”

“Er is voor de bijeenkomst wel tijd genomen om de gang van zaken te bespreken en de EKC toe te lichten.”

“Wel jammer dat er vooraf niet een duidelijke hulpvraag van familie werd gedeeld.”

5.3 De Eigen Kracht-conferentie

De beroepskrachten geven gemiddeld een 7,7 aan de EK-c. Enkele citaten illustreren deze cijfers. Daarbij is er bijvoorbeeld toelichting gegeven op de opbrengst, de rolverdeling, de samenwerking en de organisatie.

“Een 5. Ik heb een beetje gemist wat onze toegevoegde waarde was. Ik voelde me een beetje voor de leeuwen gegooid toen ik wat moest vertellen over de afspraken die met vader gemaakt zijn en het voelde voor mij niet prettig dat het over vader ging waar hij niet bij was.”

“Een 7. Heel fijn om te zien hoe het met eigen netwerk wordt gedragen. Ben wel benieuwd hoe de uitwerking is.”

“Een 8. De manier waarop hij iedereen mee nam vond ik erg prettig.”

Van de professionals vindt iedereen dat men alles heeft kunnen vragen; op één beroepskracht na vindt men dat men alles heeft kunnen zeggen tijdens de bijeenkomst.

11 professionals vinden het een goede beslissing geweest om de EK-c aan te vragen, 3 professionals vinden dit ten dele en de overige 5 waren niet de aanmelder.

5.4 De EK-c coördinator

De coördinator krijgt gemiddeld het rapportcijfer 8,3 van de beroepskracht. Hier komt de tevredenheid over de voorbereiding weer naar voren. Ook over de rol van de coördinator tijdens de EK-c en de afstemming/samenwerking met de professional is men vrijwel altijd (zeer) tevreden.

“Een 8. De terugkoppeling van de coördinator was zeer prettig.”

“Een 8. Goede uitleg vooraf gekregen en goed geïnformeerd wat betreft 'papieren' informatie.”

“Een 10. Hij overlegt met hulpverleners en geeft ondersteuning bij acties.”

5.5 Het plan

Het plan krijgt gemiddeld het rapportcijfer 7,3 van de professionals. Uit de toelichtingen blijkt dat een aantal professionals wat sceptisch tegenover het plan staat, maar de meerderheid vindt het een goed plan, ook als men nog wat twijfels over de uitvoering op langere termijn heeft.

“Een 5. Er staan dingen in die niet zo snel te realiseren zijn, dit is zonde want nu worden er dingen verwacht die misschien niet nagekomen kunnen worden.”

“Een 6. Het plan is op zich prima maar al snel is duidelijk geworden dat niemand zich aan het plan houdt, wat al de verwachting was.”

“Een 7. Ruim voldoende beschreven hoe de afspraken zijn, uitgevoerd gaan worden, gedeeld worden met betrokkenen.

“Een 9. Mooi plan, op basis van wat werkt voor de familie.”

5.6 Opmerkingen en suggesties

Aan het eind van de vragenlijst hebben de beroepskrachten de mogelijkheid een opmerking of suggestie te geven. Enige beroepskrachten hebben van deze mogelijkheid gebruik gemaakt. Naast algemene bedankjes zijn de volgende opmerkingen gemaakt.

“Het zal in de praktijk moeten uitwijzen in hoeverre dit plan helpend/steunend zal zijn! Evaluatie is van groot belang.”

“Ik lees in de app dat de familie het goed heeft gedaan, heel fijn.

“Moeder heeft zelf bedacht een EKC te organiseren en wij zijn hier mee akkoord gegaan. Ik denk dat moeder veel steun heeft ervaren maar zoals ik al zei; niet alles in het plan is realistisch.”

6 Samenvatting belangrijkste gegevens

- In 2023 zijn er 132 aanmeldingen voor een Eigen Kracht-conferentie geregistreerd in het systeem van de Eigen Kracht Centrale.
- Van deze 132 aanmeldingen zijn er 113 gedeeltelijk en 102 volledig in het systeem van de Eigen Kracht Centrale geregistreerd en in dit jaarrapport verwerkt.
- De aanmeldingen zijn voor bijna 80% van de gevallen afkomstig van een professionele organisatie, met name organisaties op het gebied van jeugdbescherming/aanbieders jeugdzorg en gemeenten/sociale wijkteams. In 13% van de gevallen deed de hoofdpersoon zelf (direct) de aanmelding en in 8% gebeurde dit door een familielid of iemand uit het sociale netwerk van betrokkene.
- In 68% van de gevallen (N=69) betreft de aanmelding een conferentie waarbij (ook) minderjarige hoofdpersonen betrokken zijn. De overige 33 aanmeldingen (32%) zijn voor een conferentie voor alleen meerderjarige hoofdpersonen geweest.
- In de helft van de gevallen (50%) lag er tussen het tijdstip van aanmelding en het tijdstip van de conferentie minder dan twee maanden voorbereidingstijd. In 14% van de gevallen duurde de voorbereidingstijd drie maanden of langer. De kortste tijd tussen aanmelding en bijeenkomst was in 2023 vier dagen.
- De meeste aanmeldingen vonden plaats in de provincies Noord-Holland (52%), Gelderland (12%) en Utrecht (9%). In twee provincies (Friesland en Limburg) zijn in 2023 geen EK-c's aangemeld.
- Bij 13% van de aanmeldingen is er tot nu toe geen professionele hulp, bij eveneens 13% daarentegen meer dan vijf jaar. Bij 37% van de aanmeldingen is niet bekend of en hoe lang er al professionele hulp aanwezig is.
- De getalsmatig belangrijkste redenen om een EK-c aan te melden zijn (echt)scheiding, overbelasting van de ouders, huisvestingsproblemen en psychiatrische problematiek. De onderwerpen voor de EK-c hebben vooral betrekking op de gewenste woonplek, opvoeding, het verbeteren van de relatie tussen kind en ouders en een omgangsregeling.
- Twee derde van de aanmeldingen heeft tot een conferentie geleid (N=66).
- Een derde van de aanmeldingen heeft dus niet tot een conferentie geleid, maar in 60% van die gevallen is door de voorbereiding wel een proces op gang gekomen en hebben betrokkenen zelf een plan of afspraken gemaakt. Dit betekent dat bij 86% van alle aanmeldingen al dan niet een conferentie, maar in ieder geval een plan en/of afspraken zijn gemaakt.
- Wijzigingen van de omstandigheden, een te klein ingeschat netwerk, het niet willen meewerken door bepaalde personen of te grote tegenstellingen zijn redenen waarom de aanmelding niet altijd tot een bijeenkomst leidt.
- De meeste conferenties zijn in een buurthuis/wijkcentrum gehouden (48%), gevolgd door kantoor hulpverlenende instantie (14%) en horeca (14%).
- In 94% van de gevallen was de bijeenkomst op een doordeweekse dag en 67% alleen overdag. Twee derde (68%) van de bijeenkomsten duurde tussen de 3 en 5 uur als geheel en eveneens 68% besteedde 1 tot 3 uur aan het besloten deel.
- Bij de 66 geregistreerde bijeenkomsten waren in totaal 567 personen aanwezig oftewel gemiddeld 8,6 personen per conferentie. De aanwezigen kunnen worden verdeeld in minderjarige hoofdpersonen (7%), meerderjarige hoofdpersonen (12%), familieleden (48%), sociaal netwerk (16%) en beroepskrachten (17%).
- Vrijwel alle bijeenkomsten (97%) zijn met een plan en bijbehorende afspraken afgesloten. In één geval is er een vervolgonferentie afgesproken en in eveneens één geval is er geen plan opgesteld en is de zaak teruggegeven aan de aanmelder.

- In 94% van de plannen zijn afspraken opgenomen om het plan en de afspraken na enige tijd te evalueren. Ook is in 94% van de plannen opgenomen wat te doen als er zaken anders lopen dan voorheen. In 91% van de plannen wordt er in het plan in de een of andere vorm om professionele hulp gevraagd.
- Na afloop worden tevredenheidsformulieren aan kinderen/jongeren, volwassen deelnemers uit familie en sociaal netwerk en professionals uitgereikt. De respons is bij kinderen/jongeren 21%, bij volwassen deelnemers uit familie en sociaal netwerk 41% en bij professionals 35%..
- Over de tevredenheid van de minderjarigen over de EK-c kan vanwege het geringe aantal respondenten (N=3) niets worden gezegd.
- De volwassen hoofdpersonen geven een 8,3 aan de bijeenkomst en een 8,4 aan het plan. Er zijn daarbij geen merkbare verschillen tussen meerderjarige hoofdpersonen, familieleden en sociaal netwerk.
- De beroepskrachten geven gemiddeld een 7,7 aan de bijeenkomst en een 7,3 aan het plan. Voor wie als aanmelder bij de EK-c aanwezig was, vinden de meeste beroepskrachten het een goede beslissing geweest om een EK-c aan te vragen (78% geheel en 22% gedeeltelijk).
- Alle groepen zijn in meerderheid (zeer) tevreden over de EK-coördinator met scores rond de 8,5.

Referenties

Goes, I., Vissenberg, C., Gramberg, P., Verkooijen, L. (2017). *Eigen Kracht-conferenties in Beeld. Een onderzoek naar de tevredenheid, opbrengsten en werkzame elementen van de Eigen Kracht-conferenties in de periode 1 september 2015 – 1 september 2016*. Almere: Windesheim

Gramberg; P. (2023), *Eigen Kracht Jaarcijfers 2022*. Den Haag.

Oosterkamp-Szwacjer, E.M., De Swart J.J.M., Gramberg, P.J. (2012). *Succesvol op Eigen Kracht. Een onderzoek naar de resultaten van Eigen Kracht-conferenties in Nederland van januari 2011 tot en met augustus 2012*. Enschede: Saxion

Oosterkamp-Szwacjer, E.M., Gramberg, P.J., Holsbrink-Engels, G.A. (2014). *Sterk met Eigen Kracht. Een onderzoek naar de resultaten van Eigen Kracht-conferenties in Nederland van september 2012 tot en met augustus 2013*. Enschede: Saxion